

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-25 במרס, 2025, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

שונות

1. משתתף¹ מציין כי קיימת חשיבות לדיון בהצעה לתיקון תקן חשבונאות בינלאומי 37 למרות שעברה תקופת הערות הציבור. חבר ועדה² מציין כי לא נראה שלאור התגובות שה-IFRS קיבל, ההצעה לתקן תאושר כתקן, בייחוד לאור ההצעה לביטול IFRIC 21.
2. המשתתף בדעה כי יש להצעה לתיקון תקן חשבונאות בינלאומי 37 השלכות שונות וייתכן שיש לכך גם השלכה על פרסומים של הוועדה המקצועית שהתבססו על IFRIC 21.
3. היו"ר מציין כי לאור הדיונים שהתקיימו בנושא ההנחיה המקצועית 2025/1 לא נותר זמן לדיון ולתגובה להצעה לתיקון תקן חשבונאות בינלאומי 37. מציין כי ניתן לדון בכך בהמשך.
4. היו"ר מציין כי בשעה 9:30 יצטרפו נציגים³ מרשות המסים על מנת להסביר את חלופת הדיבידנד בסעיף 62א.
5. חבר ועדה אחר מציין כי צדיק פרסמה אתמול מורה נבוכים לתקינה הישראלית. בדעה כי מדובר במסמך חשוב מאוד שעושה סדר בתקינה הישראלית – אילו תקנים בתוקף, מועדי תחילה, תחולה, תיקונים שבוצעו וכו'. מעריך את העבודה שבוצעה.
6. צדיק מציינת כי בעקבות פנייה של חבר הוועדה האחר הכינה טבלה הכוללת את כל הפרסומים בתקינה הישראלית – תוך פירוט האם הם בתוקף, מועדי תחילה, יישום מוקדם, אילו פרסומים תיקנו אותם לאחר פרסום הנוסח המשולב והנחיות ליישום על ידי מלכ"רים. מציינת כי התקבלו הערות מגורמים נוספים ובעקבות כך בוצע שינוי באתר האינטרנט. מציינת את האתר ומציינת כי בדף הראשון של תקני חשבונאות מופיע המסמך – מסגרת התקינה הישראלית ליום 1.1.2025. מוסיפה כי בכל שנה המסמך יעודכן. מוסיפה כי נוסף סימון לכל תקן – אם התקן הוא בתוקף או לא בתוקף.

¹ ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

² ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

³ ההתייחסות היא לנציג או נציגת רשות המסים

7. היו"ר שואל מדוע נכתב "לא בתוקף". מעדיף שיהיה כתוב "בוטל" כדי שיהיה ברור שאין המדובר בתקן שעדיין לא בתוקף. חבר ועדה נוסף מסכים. צדיק מציינת כי תבחן אפשרות לשנות זאת.

8. צדיק מציינת כי קיימת אפשרות לבצע סינון של התקנים שבתוקף.

9. היו"ר מצטרף לברכות של חבר הוועדה האחר לצדיק על העבודה שבוצעה. חבר הוועדה הנוסף ומשתתף אחר מצטרפים אף הם.

הצעה לתקן חשבונאות מספר 46 מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה (צורפה לתיק הישיבה)(להלן-ההצעה לתקן)

10. היו"ר מצייין כי צדיק שלחה את ההערות של צוות המשנה.

11. צדיק מציינת כי ההערה הראשונה מתייחסת לסיווג. מזכירה כי הסיווג של מכשירים פיננסיים בהצעה לתקן מבוסס על מאפייני המכשיר הפיננסי ולא על המודל העסקי של החברה. מציינת כי הצוות ציין שבהצעה לתקן וב-IFRS for SME סיווג זה חל הן על נכסים פיננסיים והן על התחייבויות פיננסיות ואילו ב-IFRS 9 סיווג זה חל על נכסים פיננסיים בלבד ואילו לגבי התחייבויות פיננסיות נקבע כי המדידה תהיה בעלות מופחתת למעט התחייבויות מוגדרות שימדדו בשווי הוגן או בדרך אחרת. מוסיפה כי הצוות בדעה שיש להתאים את ההצעה לתקן ל-IFRS 9 כדי שלא יוצר מצב שיותר התחייבויות פיננסיות ידרשו להימדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד (כל התחייבות שאינה מקיימת את תנאי ה-SPPI).

12. חבר הוועדה הנוסף שואל מדוע ה-IFRS for SME שמטרתו להקל לא אימץ את ההבחנה שבוצעה בין נכס פיננסי לבין התחייבות פיננסית ב-IFRS 9. צדיק מציינת כי אין מידע ברור בנושא. בדעה כי מגוון החברות הפרטיות בישראל הוא גדול מאוד – מחברות פשוטות מאוד ועד לחברות פרטיות גדולות המחזיקות מכשירים פיננסיים מורכבים ואילו ה-IFRS for SME יועד בעיקרו לחברות פשוטות.

13. חבר הוועדה הנוסף בדעה כי המטרה צריכה להיות להקל על המדווחים ולכן אם IFRS 9 יותר קל למדווחים – יש לאמצו. מצייין כי מדובר על מצב מוזר ש-IFRS 9 לכאורה הוא קל יותר. שואל אם לדעת הנוכחים יש סיבה אחרת שה-IASB בחר ב-IFRS for SME לא לבצע את ההבחנה.

14. חבר ועדה רביעי מסכים ומצייין כי השאלה שהעלה חבר הוועדה הנוסף חשובה. שואל אילו התחייבויות יוכרו בשווי הוגן – התחייבויות שיועדו לשווי הוגן וכו'. צדיק משיבה בחיוב. מציינת כי כבר בהצעה לתקן לחברה יש אפשרות לייעד התחייבויות מסוימות לשווי הוגן דרך רווח או הפסד וכן למדוד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד התחייבויות שיוצרות חוסר

התאמה במדידה. מוסיפה כי כל ההתחייבויות הפיננסיות ימדדו בעלות מופחתת למעט רשימה מוגדרת בהתאם ל-IFRS 9.

15. חבר הוועדה הרביעי שואל לגבי תמורה מותנית בצירופי עסקים. צדיק מציינת כי היו מספר דיונים לגבי תמורה מותנית בצירופי עסקים ובסיכומם הוחלט להוציא מתחולת התקן רק תמורה מותנית שהיא בתחולת תקנים אחרים, כלומר תמורה מותנית בצירופי עסקים היא בתחולת התקן.

16. חבר הוועדה הרביעי מציין כי לפיכך יש לקבוע במסגרת החריגים למדידת התחייבויות בעלות מופחתת כי גם תמורה מותנית בצירופי עסקים תימדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

17. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בתקינה הבינלאומית תמורה מותנית בצירופי עסקים אינה בתחולת IFRS 9, אלא בתחולת IFRS 3 ובתקינה הישראלית אין תקן מקביל ל- IFRS 3. מסכים עם חבר הוועדה הרביעי.

18. צדיק מציינת כי החרגה של תמורה מותנית שהיא בתחולת תקנים אחרים נקבעה כדי לאפשר קביעת הוראות ספציפיות במסגרת תקן צירופי עסקים שידון לאחר התקן לגבי מכשירים פיננסיים. מציינת כי ניתן להוציא מתחולה ולדון בכך בשלב גיבוש התקן של צירופי עסקים או לקבוע מפורשות את אופן המדידה – שווי הוגן או הקלה במדידה.

19. המשתתף האחר בדעה כי עמדת הוועדה המקצועית היתה שיש למדוד בשווי הוגן, אך נדרשים תיקונים בג"ד 57. מוסיף כי ג"ד 57 אינו מתייחס לתמורה מותנית ויש התייחסות לתלויות שהתבררו בתוך שנה או לאחר שנה ממועד צירוף העסקים.

20. חבר הוועדה הנוסף בדעה שיש למדוד תמורה מותנית בשווי הוגן ולא ליצור פערים. מציין כי ניתן לקבוע זאת במסגרת תקן זה ובעת עדכון ג"ד 57 לשקול את הצורך בהעברת הטיפול החשבונאי שנקבע. היו"ר מסכים ומציין אין להרחיב לגבי תמורה מותנית אלא רק לדרוש מדידה בשווי הוגן.

21. צדיק שואלת אם יש לקבוע מפורשות או שאם לא תהיה קביעה ברורה התוצאה תהיה מדידה בשווי הוגן. היו"ר שואל מדוע המדידה תהיה בשווי הוגן. צדיק משיבה כי תמורה מותנית בצירוף עסקים היא בתחולת התקן, מאחר שאינה בתחולת תקנים אחרים.

22. היו"ר מציין כי אם תתקבל ההצעה של הצוות כי המדידה של התחייבויות פיננסיות היא בעלות מופחתת למעט חריגים ספציפיים, אז תידרש קביעה מפורשת לגבי תמורה מותנית.

23. חבר הוועדה הרביעי בדעה כי נדרשת אמירה ספציפית. משתתף נוסף מציין כי יש להבחין בין תמורה מותנית הונית לבין תמורה מותנית שהיא התחייבות. חבר הוועדה הרביעי משיב כי מדובר רק על תמורה מותנית שהיא התחייבות.
24. המשתתף הנוסף מציין כי קביעה ברורה תדרוש התייחסות גם לתמורה מותנית הפוכה, שהיא למעשה נכס תלוי. מסכים שבמהות המדידה צריכה להיות בשווי הוגן, אך בדעה שמתאים יותר לתקן של צירופי עסקים. מבין כי יש בעיה בתקופת הביניים עד לפרסום תקן צירופי עסקים.
25. חבר הוועדה הרביעי מסכים שמתאים יותר בתקן צירופי עסקים, אך בדעה כי מאחר שיחלוף זמן עד שיגובש תקן חדש, יש לכלול דרישה למדידה בשווי הוגן של תמורה מותנית שהיא התחייבות בתקן זה.
26. משתתף רביעי מציין כי תמורה מותנית יכולה להיות גם ברכישת נכס. המשתתף הנוסף מסכים.
27. חבר הוועדה הרביעי מציין כי מאחר שגם התקינה הבינלאומית עוד לא קבעה את הטיפול בתמורה מותנית ברכישת נכס, אין למהר ולקבוע טיפול חשבונאי. מוסיף כי בתקופת הביניים ימשיכו להיות מיושמים פרקטיקה מגוונת או פרשנויות בנושאים אלה.
28. חבר הוועדה הנוסף מציין כי יש למדוד תמורה מותנית בשווי הוגן במדידה לראשונה ואם מדובר בתמורה מותנית שהיא פריט התחייבותי יש להמשיך ולמדוד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. מוסיף כי בעת דיון בצירופי עסקים יתקיים דיון רחב יותר, אך כפתרון ביניים יש לקבוע את הטיפול בתמורה מותנית בצירוף עסקים במסגרת תקן זה. היו"ר, חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה מסכימים.
29. צדיק מצטט את הסעיף המוצע: "בסוף כל תקופת דיווח, ישות תמדוד את כל ההתחייבויות הפיננסיות בעלות מופחתת, פרט ל:
- (א) התחייבות פיננסית אשר נרכשה או התהוותה בעיקר במטרה למכור או לרכוש חזרה בטווח קצר או שקיימת לישות ראייה לדפוס פעילות עדכני להפקת רווחים בטווח הקצר לגבי התחייבויות דומות, אשר תימדד בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן יזקפו לרווח או הפסד.
- (ב) נגזרים אשר ימדדו בשווי הוגן, למעט נגזרים שיועדו כמכשירים מגדרים בחשבונאות גידור.
- (ג) מכשירי חוב, מחויבויות לקבלת הלוואה ומחויבויות למתן הלוואה אשר יועדו למדידה בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח או הפסד בהתאם לסעיף 24.

- (ד) התחייבויות פיננסיות שנוצרות כאשר העברת נכס פיננסי אינה כשירה לגריעה או כאשר גישת המעורבות הנמשכת חלה. סעיפים 11 ו-13 חלים על המדידה של התחייבויות פיננסיות כאלה.
- (ה) מחויבויות (commitments) למתן הלוואה אשר מקיימות את התנאים בסעיף 5(ג) יימדדו לפי הגבוה מבין:
1. הסכום שנקבע בהתאם לתקן חשבונאות מספר 10; לבין
  2. הסכום שהוכר לראשונה (ראה סעיף 15(ב)) בניכוי, כאשר מתאים, הפחתה מצטברת שהוכרה בהתאם לתקן חשבונאות מספר 43 הכנסות מחוזים עם לקוחות.
- (ו) חוזי ערבות פיננסית שהונפקו יימדדו לפי הגבוה מבין:
- (i) הסכום שהיה מוכר לפי תקן חשבונאות מספר 10, הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים; לבין
  - (ii) הסכום שהוכר לראשונה, אם קיים, מופחת על בסיס קו ישר לאורך חיי הערבות.
- (ז) התחייבות בגין תמורה מותנית בצירופי עסקים, אשר תימדד בשווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן יזקפו לרווח או הפסד.
30. המשתתף הרביעי שואל מדוע בסעיף (ו) נקבע כי הפריסה של תמורה בגין חוזה ערבות פיננסית תהיה בקו ישר לאורך חיי הערבות. מציין כי בתקינה הבינלאומית אין קביעה כזו וכי כלכלית ייתכן שהשירות והסיכון אינם זהים בתקופה הראשונה ובתקופה השנייה. מציין כי קביעה כזו לא תאפשר פריסה של התמורה בשיטה אחרת.
31. חבר הוועדה הנוסף שואל מה קובעת התקינה הבינלאומית בנושא. המשתתף הרביעי והמשתתף הנוסף משיבים כי התקינה הבינלאומית אינה קובעת את אופן הפריסה. חבר הוועדה הנוסף מסכים באופן עקרוני ומציין כי הסיכון תלוי בגורמים שונים כגון מאפייני ההלוואה, רמת הסיכון והפרעונות, אך ככל שנפרע חלק גדול יותר של ההלוואה, רמת הסיכון פוחתת. שואל מדוע יש לקבע פרשנות אחת משיקולי עלות מול תועלת.
32. המשתתף הרביעי מציין כי בהלוואת בלון לשנתיים, אשר הקרן והריבית ישולמו במלואם בתום שנתיים, הסיכון ושירותי הערבות אינם זהים לאורך שנתיים.
33. משתתף חמישי מציין כי במועד מתן הערבות לא ניתן לדעת שבשנה השנייה הסיכון יהיה גדול יותר. המשתתף הרביעי מציין כי שיעור הריבית לשנה בהלוואה לשנתיים בדרך כלל גבוה משיעור הריבית בהלוואה לשנה. המשתתף החמישי מסכים, אך מציין כי שיעור הריבית גבוה לכל התקופה ואינו משתנה בתוך תקופת ההלוואה.
34. חבר הוועדה הנוסף מציין כי טענת המשתתף החמישי היא שלמרות שייתכן שהסיכון שונה בהלוואה בריבית קבועה במהלך תקופת ההלוואה, גם בחישובי הריבית לא מביאים זאת

בחשבון (ריבית נמוכה יותר לתקופה הראשונה וריבית גבוהה יותר לתקופה השנייה) ולכן גם בפריסה התמורה עבור שירותי הערבות אין להביא זאת בחשבון. מוסיף כי ריבית קבועה ממצעת את הסיכונים במהלך תקופת ההלוואה ולכן גם ערבות תמצע את הסיכונים.

35. חבר הוועדה הרביעי בדעה כי יש לאמץ את IFRS 9. מצטטת "לאחר ההכרה לראשונה, מנפיק של חוזה ערבות פיננסית במדידה עוקבת לפי הגבוה מבין:
(א) הסכום של הפרשה להפסד לפי פרק 5.5, לבין
(ב) הסכום שהוכר לראשונה בניכוי, כאשר מתאים, הסכום המצטבר של הכנסה שהוכרה בהתאם לעקרונות של תקן דיווח כספי בינלאומי 15."

36. המשתתף הרביעי מציין כי המסקנה יכולה להיות פריסה בקו ישר, אך אינה מגבילה את החברה רק בפריסה בקו ישר אם הנסיבות הן אחרות.

37. צדיק שואלת מי מחברי הוועדה תומך במדידה של ערבויות פיננסיות בהתאם ל-IFRS 9, למעט סעיף (א) אשר יפנה לתקן חשבונאות מספר 10. חבר הוועדה הרביעי מציין כי הוראה כזו תואמת את תקן חשבונאות מספר 10. צדיק מבהירה כי סעיף זה יושמט מתקן חשבונאות מספר 10. היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף וחבר הוועדה הרביעי מסכימים.

סעיף 62א לפקודת מס הכנסה

38. היו"ר מבקש מנציג רשות המסים ומנציג אחר של רשות המסים להתייחס לשאלות שנתרו פתוחות לגבי חלופת הדיבידנד.

39. נציג רשות המסים מתייחס לשתי החלופות בסעיף 62א(ג), בהמשך לשיבה הקודמת. מציין כי החלופה הראשונה היא ייחוס הוצאות מותרות בניכוי בגובה הרווחיות העודפת אשר יוכרו בדוח ההתאמה למס של החברה או שיוכרו כבר בדוח רווח או הפסד לפי ההחלטה שתקבל הוועדה המקצועית. מוסיף כי אותה רווחיות עודפת תהווה הכנסה מיגיעה אישית אצל בעל המניות הפעיל. מציין כי החלופה השנייה היא חלוקת דיבידנד. מתייחס לדוגמה 1 שנשלחה לאחר הישיבה הקודמת שבה יש בעל מניות אחד (מחזיק 100%) שהוא בעל מניות פעיל. מוסיף כי בדוגמה 1 - הרווח לפני מס הוא 5 מיליון והרווחיות העודפת היא 2.25 מיליון ובחלופה הראשונה ההכנסה החייבת היא 2.75 מיליון (לאחר הכרה בהוצאה בסך 2.25) ותשלום המס הוא 23% (632.5 אלף) והרווח הנקי 4.3675 מיליון. מציין כי אפשרות נוספת היא שההוצאה בסך 2.25 מיליון מוכרת בדוח רווח והפסד ולכן הרווח לפני מס (שווה להכנסה החייבת, בהנחה שאין התאמות נוספות לצרכי מס) הוא 2.75 מיליון והמס שישולם הוא 632.5 אלף (ללא שינוי). מוסיף כי יתרת העודפים בשתי האפשרויות תהיה שונה. מציין כי ככל שנרשמת הוצאה בדוחות הכספיים נוצרת יתרת זכות לבעל המניות ואז כשעובר התזרים לבעל המניות, אז חלוקת התזרים לא תשפיע על העודפים והיא תחויב כנגד יתרת הזכות לבעל המניות. מוסיף כי בהנחה שההוצאה אינה מוכרת בדוח רווח והפסד אלא רק מוכרת בדוח ההתאמה למס, ולאחר חודשיים מתום השנה מחולק התזרים אז בדוחות

הכספיים תהיה הקטנה בעודפים והקטנה במזומנים אשר יועברו לבעל המניות. מציין כי אם החברה תוכיח שמדובר על אותה רווחיות עודפת לא תהיה חבות מס נוספת ויתרת העודפים לאחר חלוקת התזרים לבעל המניות בשתי אפשרויות ההצגה תהיה זהה.

40. צדיק מציינת כי שיתפה את דוגמה 1 ופקודת היומן המופיעה בתחתית דוגמה 1 אינה רלוונטית מאחר שהוועדה המקצועית בדעה שאין להכיר בהוצאה בדוח רווח והפסד והמשמעות היא שיש להתייחס לאפשרות הראשונה שבה ההוצאה מוכרת רק בדוח ההתאמה למס.

41. נציג רשות המסים מציין כי התוצאה המיסויית לא משתנה כתוצאה משתי אפשרויות הטיפול החשבונאי – שזו החלטה של הוועדה המקצועית.

42. חבר הוועדה הרביעי שואל אם נדרש רישום צד ומעקב לגבי יתרת הזכות של כל בעל מניות בעת חלוקת הדיבידנד. נציג רשות המסים משיב כי אכן זה נדרש. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי לשם כך יהיו טפסים של רשות המסים שיצורפו לדוח השנתי. מציין כי סימולטור נמצא כעת בתהליך עבודה.

43. הנציג האחר של רשות המסים שואל מדוע עמדת הוועדה המקצועית היא שאין להכיר הוצאות בחלופה זו. היו"ר מציין כי מדובר בהוצאה רעיונית. משתתף שישי מציין כי ההוצאה אינה משקפת את העבודה שמבצע בעל המניות בחברה.

44. נציג רשות המסים מציין כי בחלופה השנייה – חלוקת הדיבידנד - החברה מבצעת חלוקת דיבידנד בגובה הרווחיות העודפת ובדוגמה בסך 2.25 מיליון. מוסיף כי בחלופה זו ההכנסה החייבת של החברה היא 5 מיליון, מאחר שלא מותרת לחברה הוצאה רעיונית. מציין כי מס החברות יהיה בסך 1.15 מיליון. מציין כי בעת חלוקת הדיבידנד בסך 2.25 מיליון (בדוגמה רק בעל מניות אחד אבל אם יש יותר בעלי מניות אז החלוקה היא לכל בעלי המניות), לבעל המניות היחיד הפעיל מיוחסת הכנסה בסך 2.25 מיליון ואם המס השולי שלו הוא 50%, המס יהיה 1.125 מיליון, אך בעל המניות יקבל זיכוי בגובה מס החברות ששולם על אותה הכנסה בסך 2.25, כלומר 517.5 אלף והמס שהוא ישלם יהיה בנטו 607.5 אלף. מציין כי בהשוואה לחלופה הראשונה – חבות המס של בעל המניות הפעיל היא זהה אך יש הבדל תזרימי מי נושא בחלק מהחבות. מוסיף כי בשתי החלופות חבות המס היא 1.125 מיליון, אך בין שתי החלופות יש פער בגובה מס חברות על הרווחיות העודפת של בעל המניות הפעיל כאשר בחלופה הראשונה בעל המניות שילם מס זה ואילו בחלופה השנייה החברה שילמה מס זה.

45. היו"ר מציין כי בישיבה הקודמת היו שתי שאלות – עד מתי יש לקבל החלטה לגבי הדיבידנד (עד סוף השנה או עד להגשת דוח ההתאמה) ומה דין דיבידנד ביניים. מוסיף כי בישיבה הקודמת נאמר שדיבידנד ביניים לא ייחשב ולא ברור מדוע.

46. משתתף שביעי שואל לגבי דוגמאות 2 ו-3 כאשר יש גם בעלי מניות לא פעילים. נציג רשות המסים מציין כי ככל שנבחרה חלופת הדיבידנד, הרווחיות העודפת מחולקת לכל בעלי המניות (גם לבעלי המניות הלא פעילים). הנציג האחר של רשות המסים מציין כי נטל המס עולה במקרה כזה. מוסיף כי בחקיקה נקבעו שתי חלופות בידיעה שיש חברות מעטים עם בעלי מניות פעילים ולא פעילים ותהיה בעיה לאפשר לבעל מניות אחד למשוך את הכספים מהחברה ולבעל מניות אחר לא למשוך את הכספים מהחברה. בדעה כי חלופת הדיבידנד תשמש חברות מעטים שבהם יש בעלי מניות לא פעילים. מציין כי כל הרווחיות העודפת תחולק לכל בעלי המניות ומבחינת המדינה המס יהיה גבוה יותר.
47. חבר הוועדה הרביעי שואל אם בדוגמה השלישית גם בעל המניות הלא פעיל יקבל זיכוי במס חברות. הנציג האחר של רשות המסים משיב בשלילה ומציין כי מבחינת בעל המניות הלא פעיל הדיבידנד ייחשב כהכנסה מדיבידנד. מוסיף כי אם בעל המניות הלא פעיל הוא חברה יחול פטור ממס לפי סעיף 126(ב) ואם מדובר ביחיד – יחול מס על דיבידנד. חבר הוועדה הרביעי שואל אם המשמעות היא שבעל המניות הלא פעיל ישלם יותר מבעל המניות הפעיל. נציג רשות המסים מציין כי בעל המניות הפעיל ממוסה לפי המס השולי ומקבל זיכוי בגובה מס חברות.
48. חבר הוועדה מציין כי בעל המניות הלא פעיל משלם מס על הדיבידנד.
49. המשתתף השביעי שואל אם בדוגמה מספר 1 כאשר יש בעל מניות אחד שהוא פעיל יש הבדל כלכלי בין שתי החלופות. נציגי רשות המסים משיבים בשלילה. הנציג האחר של רשות המסים מוסיף כי כאשר יש בעל מניות אחד הוא בכל מקרה נחשב פעיל ובחלופת ההוצאה מיוחסת לו כל הרווחיות העודפת והוא משלם מס שולי ולחברה יש הוצאה מותרת ואילו בחלופת הדיבידנד החברה משלמת מס חברות גם על הרווחיות העודפת ובחלוקת הדיבידנד מיוחסת לו הכנסה מיגיעה אישית שעליה הוא חייב במס שולי והתוצאה היא זהה.
50. המשתתף השישי שואל מה דין בעל מניות תושב חוץ. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי הסעיף לא חל על תושב חוץ.
51. המשתתף השישי שואל מה דין בעל מניות פעיל נכה. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי בעל המניות יכול לקבל את הפטור לפי סעיף 9(5).
52. היו"ר שואל מתי יש לקבל את ההחלטה לגבי הדיבידנד. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי ההחלטה צריכה להתקבל לאחר תום שנת הדיווח. היו"ר שואל אם דיבידנד ביניים אינו מובא בחשבון. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי דיבידנד ביניים ייחשב כדיבידנד מרווחי שנה קודמת ולא יובא בחשבון במסגרת סעיף 62א.
53. המשתתף השישי מציין כי חברה יכולה לחלק דיבידנד לאחר פרסום דוח ביניים. הנציג האחר של רשות המסים משיב כי אם החלוקה היא בגובה הרווחיות העודפת היא תובא

בחשבון, אך יש לבצע בדיקה בסוף שנה לגבי הרווחיות העודפת השנתית. מוסיף כי רק בעת אישור דוחות כספיים שנתיים ניתן לקבוע את הרווחיות העודפת השנתית ולכן הגיוני יותר לבצע את החלוקה לאחר קביעת הרווחיות העודפת.

54. המשתתף השישי מציין כי יש דוגמה בחוק לפיה אם חולק דיבידנד בגובה 5% בשנת 2025 אז יש פטור מהתוספת למס לצורך סעיף 81א. הנציג האחר של רשות המסים מבהיר כי הפטור מהתוספת למס הוא חלוקת דיבידנד בגובה 6% מרווחים נצברים לתום שנת המס הקודמת (בשנת 2025 ניתנה הקלה והשיעור הוא 5%).

55. המשתתף השביעי מציין כי רק בסמוך להגשת דוח מס ניתן יהיה לדעת את ההכנסה החייבת, לקבוע את הרווחיות העודפת ואת יתרת הרווחים הנצברים ואז לקבוע את סכום החלוקה.

56. המשתתף האחר מציין כי הסכום של הרווח והסכום של הדיבידנד לפי חוק החברות ולפי רשות המסים הם שונים. מוסיף כי רשות המסים מכירה בהוצאה רעיונית לחברה. שואל מדוע חלוקת דיבידנד שמבוצעת לאחר תקופת הדוח תשפיע על ההוצאות של החברה לשנת הדוח.

57. המשתתף השביעי מציין כי אמנם הבסיס הוא שונה בין חוק החברות לבין ההכנסה החייבת, אך חלוקת הדיבידנד ניתנת לביצוע לפי חוק החברות רק בעמידה במבחן הרווח (שדורש דוחות כספיים) ואם חברה בוחרת בחלופת הדיבידנד רק לאחר שיש טיוטת דוח מס ניתן לקבוע את הרווחיות העודפת.

58. חבר הוועדה הרביעי מציין כי לא ברור כיצד חלוקה לאחר תקופת הדוח מתיישבת עם נוסח סעיף 62(ג)(5) "על אף האמור בפסקאות (2) עד (4), ובלי לפגוע בהוראות חוק החברות, בחרה חברת מעטים לחלק סכום לבעל המניות כדיבידנד באותה שנה, יקוזזו מס החברות ששולם על ההכנסה לפי חלקו של בעל המניות והמס אשר נוכח במקור בתשלום הדיבידנד מהמס שבעל המניות חייב בו לפי סעיף זה".

59. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי הכוונה הייתה לחלוקת דיבידנד לאחר תום שנה בגין אותה שנה, כדי שלא יהיו טעויות.

60. המשתתף האחר מציין כי לשון החוק היא שקובעת. חבר הוועדה הרביעי מציין כי אם חברה חילקה בפועל באותה שנה, אז יש להביא בחשבון את הדיבידנד בחישוב חבות המס לפי סעיף 62א.

61. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי יבחן את הפרוטוקולים של ועדת הכספים, מאחר שהנושא עלה והתקיים לגביו דיון ארוך.

62. צדיק שואלת אם הכרזה על דיבידנד מספיקה או שנדרשת חלוקת דיבידנד עד להגשת דוח המס. המשתתף האחר מציין כי לפי לשון החוק יש צורך לבחור בחלופת הדיבידנד.
63. נציג רשות המסים בדעה כי הדיבידנד צריך להתייחס לאותה שנה. המשתתף האחר וחבר הוועדה הרביעי בדעה כי לא מדובר בנוסח הסעיף.
64. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי רשות המסים לא תביע התנגדות לחלוקת דיבידנד במהלך השנה, אם חלוקת הדיבידנד מקיימת את מבחני חוק החברות. המשתתף השישי מציין כי מלשון החוק יוצא שיש חובה לחלק במהלך אותה שנה. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי יובהר שניתן לחלק דיבידנד לאחר תום השנה.
65. חבר הוועדה הרביעי מציין כי אם בוצעה חלוקת דיבידנד מרווחי שנים קודמות בשנה מסוימת והחלוקה מקיימת את מבחני חוק החברות לפי לשון החוק יש להביאה בחשבון (לשון החוק אינה "בגין אותה שנה" אלא "באותה שנה").
66. חבר הוועדה שואל אם הכוונה היא שכל דיבידנד שישולם בשנה זו יובא בחשבון. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי כדי להפעיל את חלופת הדיבידנד, הדיבידנד צריך להיות מחולק מאותם רווחים שחייבים במס לפי סעיף 62א. חבר הוועדה שואל אם החלוקה יכולה להתבצע מהיתרה הצבורה של הרווחים. חבר הוועדה הרביעי מוסיף כי לפי לשון החוק נראה כי אם החלוקה מתבצעת באותה שנה היא תובא בחשבון.
67. הנציג האחר של רשות המסים מצטט את הסעיף ומציין כי המילים "ובלי לפגוע בהוראות חוק החברות" נוספו לאחר דיון. מציין כי בשנת מס פלוניית שחולק דיבידנד, החלוקה היא בגין יתרת הרווח לתחילת אותה שנה, כלומר בגין הרווחים השוטפים של השנה הקודמת שחייבים במס לפי סעיף 62א.
68. חבר הוועדה הרביעי שואל אם בוצעה חלוקה בשנת 2026 שעומדת במבחני חוק החברות (יש דוח מבוקר לשנת 2025) מרווחים של שנת 2025. שואל אם לפי לשון החוק בשנת 2026 לא מגיע לחברה טיפול כמו בחלופת הדיבידנד, שכן החלוקה בוצעה בשנת 2026.
69. המשתתף השישי בדעה כי רשות המסים חייבת להבהיר את הנקודה הזו לציבור בחוזר.
70. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי מאחר שהדיבידנד הוא בגין רווחי שנת 2025, אז טיפול בחלופת הדיבידנד יתאפשר בשנת 2025. מוסיף כי אין השפעה על ההכנסה החייבת בשנת 2025 והדיבידנד לפי סעיף (5) שמבוצע בשנת 2026 "סוגר" את שנת 2025. מציין כי זו היתה הכוונה בדברי ההסבר ובדיונים גם אם לא מתאים בדיוק ללשון הסעיף.
71. חבר הוועדה מציין כי המשמעות היא שיש לבצע את חלוקת הדיבידנד עד להגשת דוח המס.

72. המשתתף השביעי מציין כי במקום המילים "באותה שנה" היו צריכות להיות המילים "בגין אותה שנה". הנציג האחר של רשות המסים מסכים.
73. המשתתף השביעי מציין כי יש הבדל בין סעיף 81א שמתייחס למס על יתרת הפתיחה של הרווחים הנצברים לבין סעיף 62א שמתייחס לרווחים השוטפים.
74. הנציג האחר של רשות המסים מסכם כי רשות המסים אדישה בין חלוקת הדיבידנד במהלך השנה או בתחילת השנה העוקבת ובתנאי שהחברה בטופס החלוקה ציינה מאילו רווחים מבוצעת החלוקה. מדגיש כי אם החלוקה מבוצעת מרווחי השנה השוטפת, ייתכן שתהיה חבות במס על יתרת הפתיחה לפי סעיף 81א.
75. המשתתף השביעי מציין כי אם תבוצע חלוקת דיבידנד בשנת 2025 של 5% מיתרת הפתיחה (כדי לנצל את ההקלה שניתנה לשנה זו), היא לא תשפיע על חישוב המס לפי סעיף 62א. הנציג האחר של רשות המסים מסכים ומציין כי ניתן לחלק סכום נוסף בגין רווחי שנת 2025.
76. צדיק מציינת כי ניתן לבצע את החלוקה בין 1.1.2026 לבין הגשת דוח המס. המשתתף השביעי מציין כי ההקלה אינה חלה בשנת 2026 והמשמעות היא שתידרש חלוקת דיבידנד של 6% מיתרת הפתיחה.
77. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי אם חברה תצהיר כי חלוקת דיבידנד במהלך שנת 2025 היא מרווחי שנת 2025, רשות המסים לא תתערב. מציין כי סעיף 62א פועל בפורמט מצומצם יותר כבר כיום. מוסיף כי היו חברות שביצעו את חלוקת הדיבידנד גם בשוטף וציינו זאת בטופס החלוקה. מוסיף כי לא היתה לכך משמעות עד כה, לפני חקיקת סעיף 81א. מציין כי אם חולק דיבידנד מרווחי השנה השוטפת, נדרשת חלוקה נוספת כדי שלא תחול התוספת למס של סעיף 81א.
78. המשתתף האחר שואל מה הכוונה בסעיף (4). הנציג האחר של רשות המסים מציין כי מדובר על החלופה של הוצאה רעיונית ובמקרה כזה כאשר הכסף מועבר לבעל המניות, מדובר בחלוקת דיבידנד שלא רואים בה חלוקת דיבידנד לצרכי מס. נציג רשות המסים מבהיר כי מדובר על סגירת החו"ז.
79. הנציג האחר של רשות המסים מבהיר כי רואים בהכנסה של החברה כאילו הופקה על ידי בעל המניות ומאחר שהכסף נמצא בחברה, בעת משיכתו על ידי בעל המניות לא רואים בכך הכנסה נוספת.
80. המשתתף השביעי מציין כי בספרי מס הכנסה של החברה יש חו"ז שבעל המניות זכאי. המשתתף האחר מציין כי החו"ז לא קיים אם בוצעה חלוקה, אלא כאשר לא בוצעה חלוקה. מוסיף כי בהתאם לסעיף 4, ייתכן שבוצעה חלוקה שנחשבת לדיבידנד אך לצרכי מס מדובר

בתשלום של ההוצאה שהותרה לחברה בניכוי. חבר הוועדה הרביעי מציין כי אחרת יוצר כפל מס. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי הוראה זו דומה להוראות של חברת בית וחברה משפחתית.

81. המשתתף האחר שואל כיצד יבוצע מעקב אם ההוצאה הרעיונית אינה מוכרת בדוחות הכספיים.

82. הנציג האחר של רשות המסים משיב כי חברות בשיעור רווחיות גבוה בדרך כלל נוהגות להגדיל את תשלומי השכר ודמי הניהול לבעלי המניות ולא נותרת רווחיות עודפת. המשתתף האחר מציין כי במקרה כזה החשבונאות תהיה תואמת הוראות המס ולא יידרש מעקב אחר יתרות הזכות של בעלי המניות.

83. חבר הוועדה הרביעי מציין כי לאור העובדה שהכרזה וחלוקה של הדיבידנד תיתכן לאחר תום השנה עשויה להיווצר בעיה אם המסים השוטפים יביאו בחשבון רק דיבידנד שחולק במהלך השנה. מוסיף כי חלוקה תשפיע על הוצאות המסים השוטפים.

84. חבר הוועדה מציין כי מהניסיון של הנציג האחר של רשות המסים ככל הנראה לא יהיו מקרים רבים שבהם הסעיף יחול, שכן החברות יגדילו את דמי הניהול או את השכר ויקטינו בכך את הרווחיות. המשתתף השישי מציין כי נדרשת קביעה של הטיפול החשבונאי במקרים שבהם הסעיף כן יחול. חבר הוועדה הרביעי מסכים.

85. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי 90% ומעלה מהחברות שהסעיף חל עליהן הן חברות שיש להן בעל מניות אחד (כלומר אדם וקרוביו שרואים אותם כאחד בהתאם לסעיף) לצורך הסעיף. מוסיף כי הקושי עולה ב-10% מהחברות שהסעיף חל עליהן, המוחזקות בחלקן על ידי בעלי מניות פאסיביים או בעלי מניות המחזיקים פחות מ-30%. המשתתף השביעי מציין לחברות כי כאלה קיימת חלופת הדיבידנד.

86. המשתתף השישי שואל מה יהיה הטיפול החשבונאי בדוחות ביניים. חבר הוועדה הרביעי מציין כי גם בדוחות השנתיים וגם בדוחות הרבעוניים יש אי ודאות שכן ייתכנו מקרים שבהם הדוחות השנתיים מאושרים לפני דוח המס. המשתתף השישי מסכים.

87. המשתתף החמישי מציין כי חברה צריכה להחליט לפני פרסום הדוחות הכספיים באיזה מסלול היא בוחרת, ללא קשר לחלוקת דיבידנד בפועל. חבר הוועדה הרביעי מציין כי החלטת החברה על חלוקת דיבידנד עשויה להתקבל לאחר אישור הדוחות הכספיים ולפני הגשת דוח המס. המשתתף החמישי מציין כי החברה מקבלת החלטה לגבי המסלול במועד אישור הדוחות הכספיים ובהתאם היא תכיר בהוצאות המסים בדוחות החשבונאיים.

88. חבר הוועדה מציין כי המשמעות היא שמדובר על אירוע מחייב התאמה. חבר הוועדה הרביעי מסכים ושואל מה יהיה הטיפול אם החברה תשנה את החלטתה. חבר הוועדה מציין

- כי מדובר בשינוי אומדן וההשפעה תדווח בדוחות הכספיים כמסים בגין שנים קודמות. מציין כי ניתן לראות זאת בביאור מס תיאורטי.
89. המשתתף השביעי מציין כי ההנחה היא שהחברות נערכות ולא תהיה רווחיות עודפת. חבר הוועדה מציין כי ככל הנראה גם חברות האג"ח יהיו בתחולה ולא בטוח שהן יוכלו לשנות את הסכמי השכר והניהול. היו"ר מסכים שחברות האג"ח זו בעיה גדולה. חבר הוועדה הרביעי מציין כי יש לתת מענה לטיפול החשבונאי במקרים שבהם הסעיף חל.
90. חבר הוועדה מציין כי הפתרון הוא שהוצאות המסים יוכרו לפי הצפי למסלול של החברה ואם חברה משנה את דעתה לאחר אישור הדוחות הכספיים, ההשפעה תקבל ביטוי במסים בגין שנים קודמות בשנה העוקבת.
91. חבר הוועדה הרביעי שואל אם אין בכך סתירה שחלוקת דיבידנד היא אירוע מחייב התאמה. מוסיף כי לצרכים מסוימים חלוקת הדיבידנד אינה מובאת בחשבון ולצורך חישוב המסים השוטפים היא תובא בחשבון. חבר הוועדה מציין כי פרקטית אין אפשרות אחרת.
92. המשתתף החמישי מציין כי לצורך חישוב הוצאות המסים נדרשות החלטות נוספות שעל החברה לקבל לדוגמה לעניין מפעלים מאושרים. מוסיף כי ההחלטה מתקבלת לפי המידע הטוב ביותר הקיים במועד קבלת ההחלטה ולעתים לאחר מכן ההחלטה משתנה.
93. חבר הוועדה הרביעי מציין כי בדרך כלל החלטה לגבי חלוקת דיבידנד אינה מובאת בחשבון גם לצרכי הפרשה למס בספרים.
94. המשתתף החמישי מציין כי לא נדרשת החלטה לגבי גובה הדיבידנד שיחולק, אלא לעצם המסלול – הוצאה או דיבידנד. המשתתף השביעי מציין כי נדרש גובה הדיבידנד. חבר הוועדה הרביעי מסכים ומציין כי מסלול הדיבידנד דורש חלוקה בגובה הרווחיות העודפת. המשתתף החמישי מציין כי בחירה במסלול הדיבידנד משמעה כי אין הוצאה מוכרת בחברה ובעת חלוקת הדיבידנד בעל המניות יקבל זיכוי מהמס ששולם על ידי החברה.
95. המשתתף השביעי מציין כי בכל מקרה יש לבחון אם מדובר באירוע מחייב התאמה מאחר שבמסלול הדיבידנד הוצאות המסים השוטפים גבוהות יותר ואילו במסלול ההוצאה, יש לאמוד את ההוצאה כלומר את הרווחיות העודפת. מוסיף כי קיים קושי לאמוד את הרווחיות העודפת וכי ניתן יהיה לאמוד זאת בסמוך להגשת דוח המס.
96. המשתתף החמישי משיב כי קביעת הכנסה חייבת משוערת מחויבת ממילא לצורך קביעת הוצאות מסים שוטפים. מוסיף כי אין הבדל בעניין סעיף 62א להוראות אחרות המשפיעות על קביעת ההכנסה החייבת. מציין כי החברה צריכה לקבוע את המסלול ולחשב את ההכנסה החייבת בהתאם. מוסיף כי ההחלטה דומה לגבי בחירת המסלול במפעלים

מאושרים. מציין כי ההחלטה אינה לגבי חלוקת דיבידנד אלא לגבי בחירת המסלול. מוסיף כי מדובר על החלטה ברמת החברה שמשפיעה על הוצאות המסים של החברה.

97. המשתתף השביעי מציין כי קיים קושי לכמת את הרווחיות העודפת. המשתתף החמישי מציין כי כדי לקבוע את הוצאות המס יש לקבוע את הרווחיות ומהרווחיות נגזרת הרווחיות העודפת. מוסיף כי נדרשות הנחות בנושאים רבים נוספים - הפרשים תמידיים, מסים נדחים וכו'. מציין כי יש לערוך דוח מס תיאורטי ובהתאם את ההפרשה למס.

98. חבר הוועדה הרביעי שואל מה יהיה הטיפול אם לא מחולקת כל הרווחיות העודפת. המשתתף החמישי משיב כי אין הגיון לבחור בחלופת הדיבידנד באופן חלקי.

99. המשתתף השביעי שואל כיצד ניתן לקבוע זאת ב-31.12. היו"ר משיב כי כדי לקבוע זאת נערך דוח מס משוער עד למועד אישור הדוחות הכספיים ולא ב-31.12. המשתתף השביעי מציין כי בנושא זה עולה השאלה של אירוע מחייב התאמה או אירוע שאינו מחייב התאמה.

100. המשתתף החמישי מציין כי את ההחלטה לגבי החלופה יש לקבוע עד 31.12. המשתתף השביעי מציין כי אין לחברה מספיק נתונים ב-31.12 כדי לקבל את ההחלטה. המשתתף החמישי מציין כי הדבר דומה לחובות מסופקים. חבר הוועדה הרביעי משיב כי לעניין חובות מסופקים, החברה יכולה לקבל החלטה עד מועד אישור הדוחות הכספיים.

101. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי היתה התלבטות דומה ברשות המסים אם להוציא דרישה להגדלת מקדמות אצל בעלי מניות יחידים והוחלט שלא לאור כך שהחברות לא יכולות לקבוע עדיין אם הן בתחולת סעיף 62א. מוסיף כי אם החברה יודעת את מצבה, היא תגדיל את ההוצאות. מציין כי ייתכן שבעוד שנתיים לאור הניסיון תצא דרישה כזו. מוסיף כי ככל שאין תנודתיות משמעותית בחברה, ניתן לבחון את שיעורי הרווחיות והמחזור בשנים קודמות.

102. המשתתף השביעי מציין כי בהתאם לנאמר על ידי הנציג האחר של רשות המסים, כבר במסגרת הניכויים רשות המסים יכולה לראות את הגידול בהוצאות ולמעשה לקבל את המקדמות. הנציג האחר של רשות המסים מציין כי אכן קיים גידול בניכויים ולכן אין צורך בהתערבות ובדרישת הגדלת מקדמות, מאחר שהמסים משולמים דרך הניכויים.

103. היו"ר מודה לנציג האחר של רשות המסים ולנציג רשות המסים. הנוכחים מצטרפים.

104. צדיק שואלת אם הכוונה היא לדון בישיבה הבאה בהנחיה המקצועית. המשתתף האחר והמשתתף השביעי בדעה שיש לדון בהנחיה המקצועית. היו"ר מסכים.

105. המשתתף האחר מבקש לקיים דיון נוסף. היו"ר מציין כי נושא ההכרה בהוצאה רעיונית נדון רבות. היו"ר מבקש מחבר הוועדה הרביעי להכין את ההנחיה המקצועית עם צדיק.

106. המשתתף השישי מציין כי נדרשים קווים מנחים לעניין דוחות רבעוניים.
107. המשתתף האחר מציין כי לא היתה התייחסות לכך שניתן לדרוש את המס מהחברה. חבר הוועדה הרביעי והמשתתף השביעי מציינים כי מדובר בבטחונות.
108. המשתתף השביעי מציין כי לא התקבלה תשובה מרשות המסים לגבי חברות האג"ח. היו"ר מקווה שהסעיף לא יחול על חברות אג"ח. מציין כי הסעיף מחייב חלוקת דיבידנד אשר פוגע בבעלי אג"ח באותן חברות.
109. היו"ר מציע כי תוכן הנחיה מקצועית ויתקיים דיון בישיבה הבאה.
110. היו"ר נועל את הישיבה.